

ZELENE CESTY MĚSTEM UHERSKÝ BROD - III. ETAPA

BIOLOGICKÉ POSOUZENÍ LOKALITY

Stupeň PD : dps, dokumentace pro žádost o dotaci

žadatel :

Město Uherský Brod
Masarykovo nám. 100
688 01, Uherský Brod
IČ :00291463

zpracovatel :

Ing. Martin König
Václava Kulíška 1825
686 05, Uherské Hradiště
tel. : 724 350 521
email : konig.martin@gmail.com
IČ : 722 93 390

datum:

07/2023

1. Identifikační údaje:

Údaje o akci :

identifikační údaje stavby:

název stavby : ZELENÉ CESTY MĚSTEM UHERSKÝ BROD – III. ETAPA
kú :

- Uherský Brod
- Těšov
- Újezdec u Luhačovic
- Maršov

Stupeň PD : dps, dokumentace pro žádost o dotaci

žadatel :

Město Uherský Brod
Masarykovo nám. 100
688 01, Uherský Brod
IČ :00291463

zpracovatel :

Ing. Martin König
Václava Kulíška 1825
686 05, Uherské Hradiště
tel. : 724 350 521
email : konig.martin@gmail.com
IČ : 722 93 390

autorizace :

Ing. Martin König
autorizovaný krajinářský architekt
číslo autorizace ČKA: 03599

datum : 07/2023

Přehled řešených lokalit:

č.plochy	název plochy	řešené území (m2)
1	1_Ulice Havlíčkova	3 834
2	2_Nový hřbitov	29 907
3	3_Starý hřbitov	10 375
4	4_Ulice Naardenská	2 308
5	5_Ulice Na tržišti	2 793
6	6_Ulice Obchodní – ZŠ	8 427
7	7_Ulice Horní Valy	3 063
8	8_Ulice Pod valy – elektrárna	1 565
9	9_stadion Lapač	14 391
10	10_Průchod ke studni Barborka	425
11	11_Ulice Pod rubanisky	4 273
12	12_Ulice Dr. Horáka	1 484
13	13_Lokalita Lysá hora	7 124
14	14_Ulice Vinohradská	830
15	15_Ulice Lúčky	2 295
16	16_Ulice Luhačovská	423
17	17_Ulice Slovácká	278
18	18_Maršov	722
Řešené území celkem		94 517

Popis lokalit:**1. Ul. Havlíčkova**

Ulice Havlíčkova je tvořena řadami samostatně stojících rodinných domů. Mezi komunikací a chodníky zbývá pouze úzký pásek zeleně, tvořený druhově chudým pravidelně sečeným trávnikem a několika soliterními jehličnatými stromy a keři (*Picea pungens*, *Thuja occidentalis*, *Pinus nigra* a další). V SV části ulice pak roste několik ovocných druhů slivoní.

2. Nový hřbitov

V roce 2006 proběhla na hřbitově regenerace zeleně, která řešila především zcela přehuštěné převážně jehličnaté skupiny stromů a keřů. Po tomto rozvolnění dnes vidíme mnoho hodnotných vzrostlých dřevin, jak listnatých, tak jehličnatých (*Pinus nigra*, *Pinus sylvestris*, *Carpinus betulus*, *Acer platanoides* a další). Nově založená generace jerlínů bohužel příliš neprospívá. Travníky jsou druhově chudé, pravidelně sečené).

3. Starý hřbitov

Starý hřbitov je v současné době téměř úplně zaplněn hrobovými místy, mnohdy velmi chaoticky. Mísí se zde stará neudržovaná hrobová místa s novými. Místa není ani zajištěn přístup k jednotlivým hrobům. Na zeleň tedy zbývá jen zlomek prostoru. Pro výsadbu stromů (*Acer platanoides* cv) bylo využito několik míst po opuštěných hrobových místech bez jakéhokoliv kompozičního záměru. Před kaplí rostou zeravy (*Thuja occidentalis*) a místa jednotlivé jehličnaté keře. Na neudržovaných hrobech vidíme suchomilné ruderální druhy bylin.

4. Ul. Naardenská

Řešená jižní část ulice Naardenská je tvořena řadou městských domů, kde se nachází pouze úzký pás zeleně mezi komunikací a chodníkem a budovou gymnázia s keřovým lemem. V pásku zeleně rostou hlohy (*Crataegus laev. Paul's Scarlet*) ve špatném zdravotním a pěstebním stavu, místy s podrostem keřových jalovců. U gymnázia se nachází javory (*Acer campestre*) a velké skupiny keřů převážně nedomácích taxonů (*Hamamelis*, *Berberis*, *Pyracantha* a další). Trávník je pravidelně sečený, druhově chudý.

5. Ul. Na Tržišti

Na lokalitě kolem dvou bytových domů v ulici Na Tržišti rostou dvě velmi hodnotné lípy (*Tilia cordata*). Ostatní výsadby jsou pouze nahodilé, bez jasného kompozičního záměru. Nachází se zde několik bříz, smrků a podobně. Před jižním průčelím domů vymezuje prostor vzrostlý živý plot (převážně *Ligustrum vulgare*) a několik soliterních keřů (*Syringa*, *Corylus*). Tento prostor je využíván obyvateli i pro pěstování květin a zeleniny. Trávníky jsou pravidelně sečené a druhově chudé.

6. Ul. Obchodní – ZŠ

Před budovou ZŠ se nachází skupiny vzrostlých mnohdy velmi hodnotných stromů (*Acer platanoides*, *Acer pseudoplatanus*, *Tilia cordata*, *Tilia platyphyllos* a další) a alej mladých plnokvětých třešní (*Prunus avium* 'Plena') podél chodníku. Trávníky jsou pravidelně sečené a druhově chudé.

7. Ul. Horní Valy

Ulice Horní Valy je tvořena menšími řadovými rodinnými domy, které vznikly ve stísněných podmínkách kolem bývalého hradebního systému města. Pro zeleň zbývají dnes pouze úzké pruhy mezi chodníky a komunikací. V nedávné době zde byly vysazeny řady okrasných hrušní, místy zde rostou ovocné slivoně a podobně. Jako ochrana před negativním vlivem silniční komunikace jsou zde zapěstovány nižší živé ploty (převážně *Ligustrum*, místy *Buxus*, *Juniperus* a podobně). Malé rozlohy trávníků jsou druhově chudé, pravidelně sečené).

8. Ul. Pod Valy – elektrárna

Prostor pro zeleň je zde tvořen pouze úzkými pásky a zálivy mezi komunikací a chodníky. V současné době zde roste pouze několik skupin keřů (*Juniperus*, *Spiraea*), trávníky jsou druhově chudé, pravidelně sečené, místy zde vidíme suchomilný ruderalní porost.

9. Stadion Lapač

V areálu stadionu se nachází skupiny vzrostlých stromů listnatých i jehličnatých (*Picea abies*, *Picea pungens*, *Pinus nigra*, *Prunus domestica* a další), některé z nich velmi hodnotné (*Acer pseudoplatanus*, *Tilia cordata*, *Fagus syl.* 'Atropurpurea', *Juniperus chinensis*). Řady mladých habrů lemujících ul. Na Tržišti mají poškozené koruny, zřejmě pravidelný ořez větví pro zachování výhledu na stadion z bytových domů. Svah mezi areálem a garážemi na jižní straně je zarostlý ruderálním náletem. Trávník je pravidelně sečený, druhově chudý.

10. Průchod ke studni Barborka

Stinná úzká ulička mezi budovou zámku a plotem soukromých zahrad je tvořena pouze chodníkem pro pěší. Plochy zeleně jsou zarostlé zejména břečťanem, nachází se zde dva vzrostlé jasany průměrné hodnoty.

11. Ul. Pod Rubanisky

Řešená lokalita je tvořena uliční návší venkovského charakteru v místní části Těšov. V současnosti zde rostou skupiny převážně jehličnatých stromů podprůměrné hodnoty (*Picea pungens*, *Thuja occidentalis*). Nachází se zde také mladá alej plnokvětých třešní (*Prunus avium* 'Plena') a místy výsadby ovocných slivoní. Okrasné solitérní keře nedomácích taxonů jsou vysázeny nahodile, bez jasnějšího kompozičního záměru. Roste zde také několik hodnotných soliterních keřových tisů. U kapličky se nachází velmi hodnotná solitérní lípa (*Tilia cordata*). Trávník je pravidelně sečený, druhově chudý.

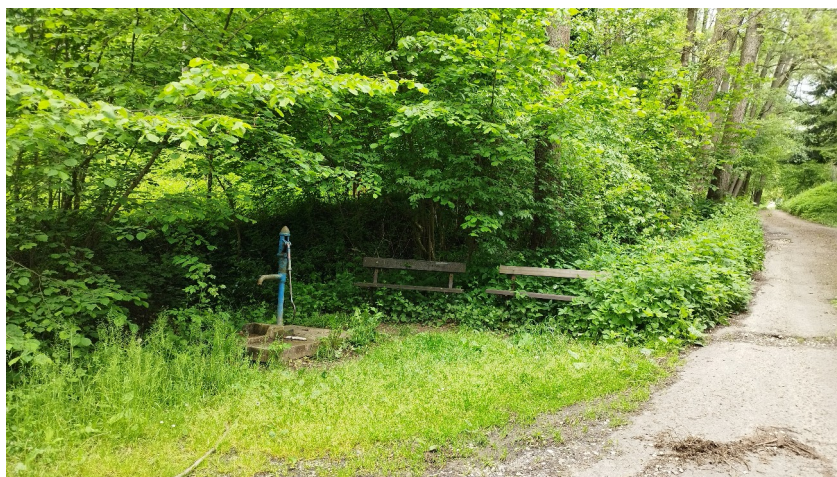

12. Ul. Dr. Horáka

Ulice Dr. Horáka je pokračováním ul. Pod Rubanisky se stejným charakterem zástavby i zeleně.

13. Lokalita Lysá Hora

Lokalita Lysá hora je tvořena několika oddělenými částmi, kde se nacházejí pozemky v majetku Města Uherský Brod. Jedná se o prostor podél místní komunikace a Vinohradského potoka v části, kde sousedí se zahrádkářskými koloniemi. Nachází se zde převážně vzrostlé olše a jasany podprůměrné hodnoty, místy ovocné druhy stromů. Z nedávné doby pochází smuteční vrby, duby letní a ovocné třešně. V podrostu převažuje kopřiva dvoudomá.

14. Ul. Vinohradská

Řešená plocha se nachází v místní části Újezdec u Luhačovic. V současnosti je zde umístěno dětské hřiště. Roste zde několik solitních stromů listnatých a jehličnatých (*Betula pendula*, *Picea abies*, *Prunus serrulata* a další). Nachází se zde velmi hodnotná lípa (*Tilia cordata*). Hřiště je částečně odcloněno volně rostoucím živým plotem nedomácích taxonů (*Syringa*, *Phyladelphus*, *Hydrangea* a další). Trávník je pravidelně sečený, druhově chudý.

15. Ul. Lúčky

Prostor pro zeleň v ul. Lúčky v místní části Újezdec u Luhačovic tvoří svah mezi dvěma místními komunikacemi v řadové zástavbě rodinných domů. V současnosti se zde nacházejí převážně skupiny keřů (Syringa, Forsythia, Spiraea, Lonicera tatarica a další). Ze stromů zde roste pouze několik jedinců - převážně ovocných slivoní. Trávník je pravidelně sečený, druhově chudý.

16. Ulice Luhačovská

Řešená lokalita se nachází na křižovatce u autobusové zastávky v místní části Újezdec u Luhačovic. V nedávné době byly odstraněny stávající smrky, v současnosti je plocha bez dřevinné vegetace. Trávník je pravidelně sečený, druhově chudý.

17. Ulice Slovácka

V současnosti je plocha bez dřevinné vegetace. Trávník je pravidelně sečený, druhově chudý.

18. Maršov

Řešená lokalita se nachází na návsi v místní části Maršov. U zvoničky bylo v nedávné době vybudováno nové posezení s lavičkami a několika okrasnými stromy (okrasná jablona, lípa). Nacházejí se zde staré výsadby ovocných stromů (slivoně, ořešák). Trávník je pravidelně sečený, druhově chudý.

Biologické posouzení lokalit:

Biologické posouzení řešených lokalit bylo provedeno v roce 2022-23 za účelem přípravy tohoto projektu. Vzhledem k podobnému charakteru řešených ploch je biologické posouzení zpracováno společně pro všechny lokality. Ve všech případech se jedná o parcely v intravilánu obcí absolutně ovlivněné člověkem s umělou vegetací, a biologické posouzení lokality tedy není vzhledem ke stavu lokality v pravém slova smyslu provedeno, protože v tomto stavu realizace jakéhokoli opatření přispěje k zvýšení biologické rozmanitosti lokality.

Chráněné části přírody

Chráněná území:

- Lokality nespádají do zvláště chráněného území ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Charakteristika bioty v zájmovém území

Základním cílem je popis záměrem potenciálně dotčeného území, především po stránce jeho biodiverzity se zaměřením na zvláště chráněné a ohrožené druhy rostlin a živočichů podle §§ č. 48 - 50 ZOPK, dále výskyt populací vzácných a ohrožených druhů, u kterých by mohla nastat situace ohrožení dílčí populace (viz § 5 zákona), dále střetů se zvláště chráněnými územími podle části třetí zákona, významnými krajinnými prvky a strukturami ÚSES podle § 3 ZOPK. V rámci monitoringu a následné interpretace byl kladen důraz na charakteristiku zvláště chráněných a ohrožených druhů, resp. popis společenstev území jakožto biotopu, na které jsou tyto druhy vázány. Biologicky a ochranně cenné druhy jsou dále hodnoceny z hlediska potenciálního ovlivnění akcí. V případě, že jsou jejich populace vyhodnoceny jakožto potenciálně negativně ovlivněné, jsou navržena příslušná zmírňující a kompenzační opatření. Vlastním průzkumem nebyly vyčerpávajícím způsobem podchyceny všechny zde se vyskytující druhy rostlin a živočichů. Proto jsou využity dostupné zdroje se vztahem k předmětnému území a druhy, jež by se zde mohly vyskytovat, jsou zahrnuty do přehledu zjištěných druhů.

Botanický průzkum

Území bylo opakovaně navštíveno v roce 2022-23, mj. v průběhu vegetační sezóny.

Výčet je zaměřen jen na nápadnější druhy: hluchavka nachová (*Garrulus darius*), hluchavka bílá (*Lamium album*), kakost luční (*Geranium pratense*), kakost smrdutý (*Geranium robertianum*), pryskyřník prudký (*Ranunculus acer*), , vlaštovičník větší (*Chelidonium majus*), škarda dvouletá (*Crepis biennis*), máchelka podzimní (*Leontodon autumnalis*), mochna husí (*Potentilla anserina*), knotovka bílá (*Silene latifolia*), sedmikráska chudobka (*Bellis perennis*), mařinka vonná (*Galium odoratum*), kostival lékařský (*Symphytum officinale*), plicník lékařský (*Pulmonaria officinalis*), kopytník evropský (*Asarum europaeum*), zástupci mrkvovitých (*Daucaceae*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), šťovíky (*Rumex sp.*)

Rostlou zde běžné druhy, žádný není uveden v Černém a červeném seznamu (Procházka 2001).

Lokality jsou velmi chudé, je zde znát vliv dopravního zatížení v centru.

Lze tedy shrnout: druhové složení rostlin potenciálně dotčeného území je chudé. Záměr jako takový lokálně ovlivní kvalitu vegetace řešených ploch. Ovlivnění lze z botanického hlediska chápat jako pozitivní, cílené. Z botanického hlediska je záměr doporučitelný k realizaci.

Zoologický průzkum - bezobratlí

Inventarizační průzkum bezobratlých byl zaměřen na rámcový rozbor vybraných skupin kmene členovců (Arthropoda), zejména pak na ohrožené a zvláště chráněné druhy hmyzu. Bezobratlí zahrnují indikačně významné druhy, jež jsou zpravidla reprezentativně zastoupeny ve většině ekosystémů, a ze struktury sledovaných společenstev můžeme s úspěchem odvozovat biologickou kvalitu daného území. Zevrubné informace o rozšíření bezobratlých v místě dotčeném akcí chybějí. Orientační entomologický průzkum byl zaměřen přednostně na monitoring indikačně významných skupin bezobratlých (motýli, brouci, příp. další bezobratlí). Obecně lze konstatovat, že záměr postihuje plošně malá území a k významnému dotčení populací bezobratlých a jejich stanovišť nedojde.

V rámci lokalit (mimo centrum obce) bylo nalezeno několik běžných druhů (*Chortippus* spp., *Aelia acuminata*, *Carterocephalus palaemon*, *Coenonympha pamphilus*, *Chiasmia clathrata*, *Chrysoteuchia culmella*, *Polyommatus icarus*, *Thymelicus lineola*) a nebyl zde zaznamenán žádný chráněný druh bezobratlých.

Z uvedených bezobratlých není nutné žádat o výjimku ze zákona. Realizací záměru můžeme předpokládat zvýšení krajinné heterogenity a zlepšení potenciálu území pro luční skupiny druhů.

Zoologický průzkum - obratlovci

Cílem dílčího posouzení byla inventarizace výskytu a hnízdění/rozmnožování terestrických obratlovců, tj. obojživelníků, plazů, ptáků a savců.

Terénní průzkum území byl proveden v roce 2022-23. Studování obratlovců byli sledováni jak vizuálně, tak akusticky, jejich výskyt byl posuzován z kvalitativního, v případě vzácných druhů i kvantitativního hlediska. U ptačích druhů bylo v rámci možností zjišťováno, zdali na lokalitě hnízdí či nikoli, a na které biotopy a části území jsou nebo mohou být vázány. U obojživelníků, plazů a savců bylo cílem zaznamenat přítomné dospělé jedince, případně snůšky s vajíčky nebo mláďata. Vzhledem ke skutečnosti, že je průzkum prováděn nedestruktivními metodami, je vždy věnována zvýšená pozornost pobytovým stopám (stopy, trus, zbytky potravy, okusy), a to především savců vzhledem k jejich převažující noční aktivitě.

Významné druhy živočichů jsou vymezeny na druhy zvláště chráněné ze zákona (druhy z přílohy č. III vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb. v platném znění dle Zákona č. 114/1992 Sb.). Navíc je věnována pozornost druhům z Červených seznamů obratlovců ČR (Zavadil & Moravec 2003, Šťastný & Bejček 2003, Anděra & Červený 2003) a druhům uvedeným v příloze I Směrnice č. 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků a v příloze II a IV Směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Fauna obratlovců samotných dotčených ploch je poměrně chudá. Běžnější druhy jsou vesměs vázány na území jako celek, tj. navazující okolní prostředí se zastoupenými křovinami a staršími dřevinami. V místech záměrů byly pozorovány a pravděpodobně hnízdí pouze nejběžnější druhy jako pěnkava obecná (*Fringilla coelebs*), budníček menší (*Phylloscopus collybita*) pěnice černohlavá (*Sylvia atricapilla*), na otevřených plochách strnad obecný (*Emberiza citrinella*). Běžně hnízdí v blízkém okolí kos černý (*Turdus merula*), drozd zpěvný (*Turdus philomelos*), červenka obecná (*Erithacus rubecula*), pěvuška modrá (*Prunella modularis*), sýkora koňadra (*Parus major*), sýkora modřinka (*Parus caeruleus*), sýkora uhelníček (*Parus ater*), brhlík lesní (*Sitta europaea*), šoupálek dlouhoprstý (*Certhia familiaris*), sojka obecná (*Garrulus glandarius*), zvonek zelený (*Carduelis chloris*).

Z běžných savců byl pozorován zajíc polní (*Lepus europaeus*). Další druhy se vyskytují a jsou vázány na biotopy v okolí. Výskyt řady dalších druhů je znám z širšího okolí, nejsou však v rámci lokalit blíže řešeny, neboť zde jejich výskyt nebyl potvrzen.

V rámci průzkumu obratlovců na lokalitě a jejím okolí lze shrnout, že v rámci skupiny ptáků a savců se na lokalitě záměru nevyskytují žádné druhy, jejichž potravní, výskytové či hnízdní vazby by mohly být negativně ovlivněny řešeným záměrem.

Závěrem lze konstatovat, že realizaci projektu lze doporučit.

Předpokládané přímé a nepřímé vlivy na rostliny a živočichy včetně jejich biotopu

Předpokládané přímé vlivy:

Akce předpokládá realizaci sadových úprav

- Tvorba nového stanoviště – výsadby dřevin
- Úpravy vegetace nesou riziko zavlečení nepůvodních taxonů (toto riziko je ale spíše malé, protože významné invazní druhy v místě zjištěny nebyly).
- Nově obnažené plochy mohou být kolonizovány neofyty (viz expanzivní druhy rostlin).

- Dočasná environmentální zátěž lokality spojená s přípravnými a realizačními pracemi. Fakticky se bude jednat o zvýšený pohyb vozidel a osob v předmětném prostoru. S tím související zvýšená hluchost, prašnost, potenciální riziko úniku PHM a maziv ze stavební techniky. Toto riziko lze chápat jakožto dočasné.

Předpokládané nepřímé vlivy

Nepřímé vlivy spojené s realizací a provozem stavby nejsou explicitně definovány, resp. vyplývají z vlivů přímých.

Popis opatření navržených k prevenci, omezení, vyloučení, případně kompenzaci negativních vlivů

- Zmírňující opatření při realizaci akce – výsadbě
- Druhovká ochrana
- V rámci provedených terénních prací nebyl zaznamenán výskyt žádných chráněných druhů. Riziko dotčení jedinců, nebo biotopů, nebo obojího tedy nelze očekávat a žádná zmírňující opatření tedy nejsou stanovena.

Minimalizace dopadů na organismy terestrického prostředí

- Termín provádění prací v suchozemském prostředí - preventivní opatření se týkají vesměs ptáků, kteří hnízdí (resp. mohou zahnízdít) v křovinných porostech.
- Především úhynu živočichů lemových porostů lze vhodným načasováním.

Obecná zmírňující opatření

Vzhledem k charakteru záměru není třeba jmenovat tzv. ekologický dozor.

Kompenzační opatření

- Vzhledem k charakteru záměru není potřeba kompenzační opatření uplatňovat.

Návrh monitoringu negativních vlivů

- Vzhledem k charakteru záměru není potřeba zvláštní monitoring uplatňovat.

Hodnocení variant záměru

Záměr je předkládán invariantně. Z těchto důvodů nejsou alternativní varianty hodnoceny. Nicméně navržené řešení zvýší biologickou pestrost území. Z tohoto důvodu je možné aktivní variantu ve středně a dlouhodobém pohledu považovat za zlepšení stávajícího stavu.

Shrnutí a závěr

Na základě provedeného biologického posouzení je možno konstatovat, že záměr bude mít významně pozitivní dopad na populace druhů v řešených lokalitách. Jako takový je tudíž záměr, z hlediska dopadu na místní biotu, nekonfliktní. Naopak lze vyzdvihnout podporu biologických funkcí výsadeb a zvýšení heterogenity území.